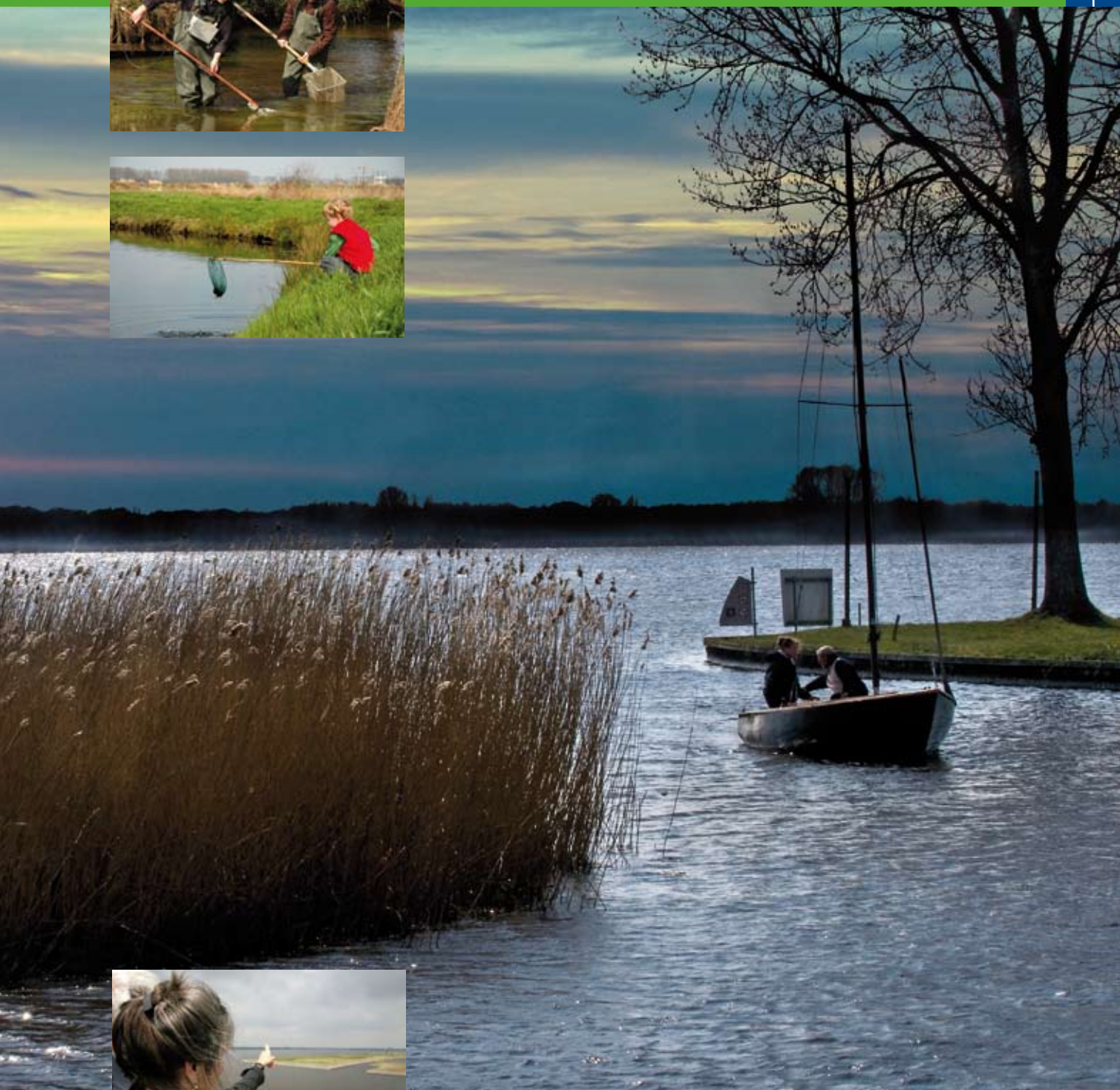

Alles over watersport in Blauwestad, het water en meer!

Achtergrondinformatie, regels en tips

Welkom in Blauwestad!

Graag heten wij u van harte welkom in Blauwestad. Het meest spectaculaire landschapsproject sinds de drooglegging van de IJsselmeerpolders. Blauwestad is een nieuwe stad, gebouwd rondom een compleet nieuw meer: het Oldambtmeer. Nooit eerder werd zo'n groot landbouwgebied onder water gezet! Blauwestad is zo groot als de binnenstad van Amsterdam, maar... met slechts 1500 huizen. Dat betekent enorm veel rust, leefruimte, natuur en water.

Met zijn 800 hectare is het Oldambtmeer vergelijkbaar met het Sneekermeer. Het meer ligt in een oud karakteristiek Gronings gebied: het Oldambt. Deze streek – vroeger de Graanrepubliek van Nederland genoemd – is beroemd om zijn eindeloze vruchtbare akkers, weidse uitzichten, hoge luchten en schitterende wolkenpartijen.

Met een waterdiepte van tenminste 1.30 meter in het vaargebied is het Oldambtmeer geschikt voor zeilboten en kleinere motorjachten. Het meer leent zich ook uitstekend voor kanoën, zwemmen en windsurfen. Het meer heeft een grote ecologische waarde. Men kan er heerlijk genieten van de natuur en vele soorten flora en fauna voelen zich er thuis. Naast een recreatieve functie en een natuurfunctie heeft het meer nog een belangrijke functie: die van waterberging bij extreem hoge waterstanden. Waterschap Hunze en Aa's draagt hier zorg voor.

Naast het waterbeheer is het waterschap verantwoordelijk voor de waterkwaliteit van het meer. Het waterschap doet er alles aan om deze kwaliteit optimaal te houden. Het doel: een veilig en schoon meer in een gezonde leefomgeving waar bewoners en recreanten nog lang van kunnen genieten en waar het goed toeven is voor planten en dieren.

Ook ú kunt daaraan meehelpen. Door het gebied te kennen en zorgvuldig om te gaan met natuur en water. Door te weten hoe het water wordt beheerd in tijden van droogte en nattigheid en wat er dan van u verlangd wordt. Door bewust en actief mee te werken aan de goede kwaliteit van het water en door te zorgen voor een veilige situatie óp het water. Deze brochure helpt u op weg door u voldoende achtergrondinformatie te geven.

Achterin de brochure treft u handige internet-, e-mailadressen en telefoonnummers aan. Gemakkelijk om bij de hand te hebben.

Rest ons nog u een onvergetelijke tijd toe te wensen in, op en rondom het Oldambtmeer!

*Lo van Kats, voorzitter van de Gemeenschappelijke Regeling De Blauwe Stad**
Alfred van Hall, dijkgraaf waterschap Hunze en Aa's

* dat zijn de huidige gemeenten Winschoten, Reiderland en Scheemda (die vanaf 1 januari 2010 samen verder gaan als de gemeente Oldambt)

Inhoudsopgave

WELKOM OP HET OLDAMBTMEER	2
HISTORIE OLDAMBTMEER EN OMGEVING	4
OFFICIËLE OPENING OLDAMBTMEER	5
BLAUWESTAD: DE NATUUR ALS GROTE WINNAAR	6
FEITEN EN CIJFERS OLDAMBTMEER	7
VAARVERBINDINGEN: WERK IN UITVOERING	8
<ul style="list-style-type: none"> ■ Het Blauwediep ■ Het Reiderdiep ■ Aansluiting op het Beertsterdiep/jachthaven te Beerta ■ Noordelijke vaarverbinding 	
BELANGRIJKE FUNCTIE OLDAMBTMEER: WATERBERGING	10
WAT DOET HET WATERSCHAP HUNZE EN AA'S	12
HUISHOUELIJK AFVALWATER EN GESCHIEDEN RIOOLSYSTEMEN	13
OLDAMBTMONSTERS	14
<ul style="list-style-type: none"> ■ Evenwichtige visstand 	
REGELS VOOR EEN GOEDE WATERBEHEERSING EN WATERKWALITEIT	15
<ul style="list-style-type: none"> ■ Keur ■ Schouwverordening ■ Wet verontreiniging oppervlaktewater 	
MILIEU- EN WATERTIPS	17
ALLE VAARREGELS OP EEN RIJTJE	19
<ul style="list-style-type: none"> ■ Algemene vaarregels ■ Toegestane schepen of boten ■ Afmeren en aanleggen: ligplaatsen ■ Maximale snelheden ■ Vaarwegmarkering ■ Betekenis verkeersborden op het water ■ Veiligheid voorop! 	
	22
OVERZICHTSKAART	
VEILIG ZWEMMEN	23
<ul style="list-style-type: none"> ■ Controle kwaliteit zwemwater ■ Veiligheid en zwemmen ■ Zwemmen alleen in het noordelijke deel ■ Bad- en zwemzone ■ Botulisme, colibacteriën en blauwalgen 	
ZELFBEDIENINGSBRUGGEN	25
HANDIGE INTERNET-, E-MAILADRESSEN EN TELEFOONNUMMERS	26

Historie Oldambtmeer en omgeving

Heel vroeger reikte de Dollard tot aan het Schiereiland van Winschoten: het gebied van Scheemda, Midwolda, Oostwold en Finsterwolde. In de 12e eeuw onstond op deze zandopduiking de stad Winschoten waar de handelsweg van Groningen naar Münster de Rensel kruiste. In de loop der eeuwen werd de Dollard teruggedrongen. De eerste inpoldering van de Dollard zien we in 1545. De ingepolderde Dollard bestaat dan uit twee armen: het Oldambt in het westelijk deel en het Reiderland in het oostelijk deel, gescheiden door het Schiereiland. Langzamerhand werd het Schiereiland vasteland. In het centrum ontstond toen het Huningameer. Dit meer heeft men ingepolderd en er bleef een landbouwgebied over.

TWINTIGSTE EEUW: PLAN AANLEG NIEUW SUPERMEER

Eind jaren '80 kwamen een gemeenteraadslid van Scheemda, Wim Haasken, en een architect uit Scheemda, Jan Timmer, met het idee om in dit gebied 'Het Oldambtmeer' te creëren. Aanvankelijk ging het om een meer van circa 3000 ha, dat doorliep tot in Duitsland.

Het plan ging niet door, maar werd ook niet helemaal verworpen.

ECONOMISCHE IMPULS GEBIED OLDAMBT

Vervolgens werd in 1991 een stuurgroep aangesteld door het Rijk, de provincie Groningen en de Oldambt-gemeenten Scheemda, Winschoten en Reiderland. Deze stuurgroep kreeg als opdracht activiteiten te ontplooiën die leiden tot een verbetering van de economische gesteldheid van het Oldambt. Hiervoor stelde de groep een ontwikkelingsplan op: één van de aansprekende plannen was 'de Blauwe Stad'. De inhoud van het plan werd: het graven van een meer van circa 800 ha, de bouw van 1500 tot 2100 woningen, de aanleg van 350 hectare ecologische hoofdstructuur en toeristisch recreatieve voorzieningen. Naar aanleiding van de wateroverlast in Noord-Nederland in 1998, kreeg het meer nog een functie toebedeeld, namelijk waterberging in tijden van extreme wateroverlast.

HET RESULTAAT: BLAUWESTAD

Het resultaat: in het Oldambt wordt het landschapsproject Blauwestad gerealiseerd. Dit project omvat:

- een nieuw meer van 800 hectare: het Oldambtmeer,
- vier miljoen kub extra water bij waterberging,
- 300 hectare extra natuurgebied,
- toeristische recreatieve voorzieningen,
- de bouw van 1500 nieuwe woningen, verdeeld in vijf woongebieden: *De Wei, Het Park, Het Riet, Het Dorp en Het Wold*.

Inpoldering Dollard, nog gescheiden door het Schiereiland

Met inbegrip van het oorspronkelijke natuurgebied is zo een schitterend nieuw natuurgebied ontstaan van zo'n 2000 hectare. Een aanwinst voor het Oldambt. En ongetwijfeld een van de mooiste woonlocaties van Nederland.

Officiële opening Oldambtmeer

Een spectaculair landschapsproject moet natuurlijk ook spectaculair geopend worden! Daarom draaide Koningin Beatrix op 12 mei 2005 onder grote belangstelling symbolisch de kraan open om het Oldambtmeer te vullen. Het noorden van het meer deed nog even niet mee vanwege werkzaamheden en werd door een nooddijk afgesloten. Op 3 december 2005 staken de burgemeesters Vlietstra en Horseling deze dijk door waardoor ook het noordelijk deel van het meer vol kon lopen. Op 28 april 2007 ten slotte werd het gehele Oldambtmeer officieel geopend door burgemeester Jonkman van Scheemda.

Een feestelijke gebeurtenis waarbij de oudste nog varende Groninger Platbodem, *De Jonge Jan* uit 1889, dwars door een over het meer gespannen lint heen voer. Tijdens deze openingshandeling werd *De Jonge Jan* geflankeerd door diverse zeilbootjes, sloepen en de Blauwestadboot met daarin de schaatsers van het Blauwestadteam. Rintje Ritsma als kapitein van het schip en Gerard van Velde als passagier. Een onvergetelijke dag welke prachtige beelden heeft opgeleverd.

De Jonge Jan vaart door openingslint

Het zuidelijke deel in aanleg

Koningin Beatrix draait de kraan open om het Oldambtmeer te vullen

Blauwestad: de natuur als grote winnaar

Het natuurgebied rondom Blauwestad is een paradijs voor de wandelaar, fietser, natuur- en waterliefhebber. Het gebied is vrij toegankelijk en loopt van het bestaande reservaat De Tjamme tot en met de Midwolder Plassen en het landgoed Ennemaborgh met daaraan grenzend de Midwolder Bossen.

VERSTERKING MILIEU IN DE REGIO

Het project Blauwestad zorgt voor een aanzienlijke versterking van het milieu in de regio en geeft de natuur een enorme ontwikkelingsimpuls:

- De aanleg van Blauwestad levert 300 hectare extra natuurgebied op.
- De nieuwe natuurgebieden verbinden de bestaande natuurgebieden en versterken de ecologische hoofdstructuur van de regio, dat is gunstig voor planten en dieren.
- Het meer gaat een belangrijke rol spelen in de waterhuishouding van de regio, vooral als bufferopvang in natte tijden.

De beschermde natuurgebieden worden uitgebreid en in samenwerking met boeren uit het gebied onderhouden.

EEN SCHAKEL IN DE ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR

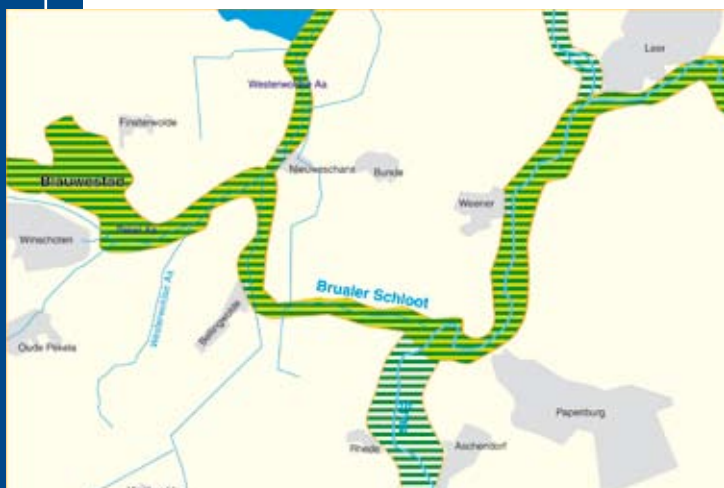
Het gebied van Blauwestad kent naast bestaande natuurgebieden plekken waar natuurontwikkeling gaat plaatsvinden. Dat gebeurt niet alleen in de nieuwe natuurgebieden maar ook bepaalde bestaande, aangetaste natuurgebieden bieden goede mogelijkheden voor herstel. Het gaat hier om natuur die bijvoorbeeld aangetast is door verdroging of bemesting.

Het gebied vormt onderdeel van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), met bestaande natuurgebieden als de Ennemaborgh, het Midwolderbos, Meerland en De Tjamme en nieuwe natuurgebieden, zoals Reiderwolde.

NOORDELIJKE NATTE AS

In de drie noordelijke provincies wordt sinds 2000 gewerkt aan de ontwikkeling van een netwerk van verbonden natuurgebieden dat loopt van Friesland en Drenthe via Groningen tot in Duitsland. Dit wordt "de Noordelijke Natte As" genoemd. De Noordelijke Natte As is onderdeel van de EHS. In Groningen loopt deze natte as door het zuidelijk Westerkwartier via het Leekstermeer en het Zuidlaardermeergebied en de toekomstige Meerstad naar Midden-Groningen. Vanaf daar gaat het via het Schildmeer en het Hondshalstermeer naar Blauwestad (Ennemaborgh, Midwolderbos, Meerland, Reiderwolde en de Tjamme). De natte as vervolgt zijn weg langs het Winschoterdiep met een noordelijke en zuidelijke tak naar Duitsland. De noordelijke tak gaat via de Westerwoldse Aa. De zuidelijke tak gaat door het gebied Westerwolde langs het B.L. Tijdenskanaal naar de Brualer Schloot in Duitsland.

De natuurgebieden in en rond Blauwestad worden onderling verbonden door natte en droge corridors. Langs de zuidoever van het Oldambtmeer ligt een verbindingzone die de westelijke natuurgebieden (Midwolderbos) met de oostelijke (Reiderwolde/Tjamme) verbindt. Hierdoor ontstaat één aaneengesloten natuurgebied.

De Noordelijke Natte As

Natuurgebied de Tjamme

Faunapassage

ECOTUNNELS, ECODUCTEN EN FAUNAPASSAGE

Het landgoed Ennemaborgh wordt begraasd door Poolse Konikpaarden, het natuurgebied De Tjamme door Schotse Hooglanders.

De natuurgebieden van Blauwestad worden met een ecotunnel bij de nieuwe vaarverbinding (tussen het Winschoterdiep en het Oldambtmeer) en een faunapassage bij de spoorbrug onder de A7 verbonden met de natte as richting Duitsland. De ecotunnel en faunapassage bieden voor verschillende dieren, waaronder in de toekomst mogelijk ook de otter, een veilige route van en naar verschillende natuurgebieden.

FEITEN EN CIJFERS NATUURGEBIEDEN

Bestaande natuurgebieden:

- De Tjamme: 200 hectare (Staatsbosbeheer)
- Landgoed de Ennemaborg: 375 hectare (Stichting Het Groninger landschap)
- Midwolder bos: 50 hectare (Stichting Het Groninger landschap)
- Midwolder Plassen: 100 hectare (Stichting Het Groninger landschap)
- Meerland: 30 hectare (Stichting Het Groninger landschap)

Nieuwe natuurgebieden:

- Reiderwolde: 250 hectare (Agrarische Natuurvereniging Oost-Groningen)

Feiten en cijfers Oldambtmeer

OPPERVLAKTE MEER

800 hectare

BEVAARBAAR OPPERVLAK

650 hectare

MINIMALE VAARDIEPTE VAARGEBIEDEN

1.30 meter

INHOUD MEER

circa 14.000.000 m³

BERGINGSCAPACITEIT

4.000.000 m³ bij 50 cm stijging waterspiegel

GRONDVERZET

4.500.000 m³

LENGTE AANGELEGDE DIJKEN

25 kilometer

Faunapassage

650 hectare om vrij te varen op het meer

Vaarverbinding: werk in uitvoering

Het Oldambtmeer is 8 km² groot en heeft een waterdiepte van tenminste 1.30 meter in het vaargebied. Daarmee is het geschikt voor zeilboten en kleinere motorjachten. Er zijn twee jachthavens: één voor recreanten en één voor de vaste bewoners en bezoekers.

Het meer is in 2009 naar één kant ontsloten:

- in het zuiden via een verbinding naar het Winschoterdiep waarlangs u richting Friesland, Drenthe en Duitsland kunt varen: het Blauwediep.
- later wordt het meer in noordelijke richting ontsloten naar de Wadden en de Dollard.

Het Blauwediep

Het Oldambtmeer heeft een verbinding met het Winschoterdiep: het Blauwediep. Een vaarverbinding met een zelfbedieningsluis en drie vaste bruggen en een vrije doorvaarthoogte van 3.75 m bij een waterstand op het meer van 0.45 m - Nieuw Amsterdams Peil (NAP).

Deze vaarverbinding is in 2008 gerealiseerd en gaat in het vaarseizoen 2009 open voor het recreatieve vaarverkeer. Hier vindt u een beschrijving van wat u onderweg zoal tegen kunt komen:

- De onderdoorgang van de A7, parallel aan de spoorwegverbinding Winschoten – Nieuweschans. Een bijzondere onderdoorgang met een breedte van 5.80 m en vrije doorvaarthoogte van 3.75 m bij een waterstand op het Winschoterdiep van 0.53 m + NAP. Het is het begin van een avontuurlijke tocht naar het Oldambtmeer onder een pergolaconstructie door met een lengte van ca. 40 m.
- Dan volgt een volledig zelf te bedienen sluis (Blauwediepsluis, kaart p. 22)*. om van het Winschoterdieppeil van ca. 0.53 m + NAP op het meerpeil van 0.65 m - NAP te komen. Een sluiskom met sluishoofdbreedtes van 6,20 m, een komlengte van 31 m en een schutlengte van 30 m. Ten zuiden van het Winschoterdiep vaart u nog in het veenkoloniale gebied van Oost-Groningen of het zanderige Westerwolde. Ten noorden van de A7 komt u in de vruchtbare klei en graangebieden van het Oldambt.
- Al varend komt u na ca. 750 m bij een aanlegvoorziening waar passanten en bezoekers het museumstoomgemaal Winschoten kunnen bezoeken.
- Als u doorvaart komt u onder het nieuwe viaduct van het Oostereinde door en ziet u voor u een oude stuwwal uit de ijstijd uit het water oprijzen: het schiereiland van Winschoten. Deze rug heeft een hoogte van maar liefst ca. 4.50 m + NAP. Als u onder het viaduct doorvaart komt u in het voorportaal van het Oldambtmeer, in het natuurgebied Reiderwolde met een oppervlakte van ca. 200 ha. Een bijzonder gebied waar in de toekomst de grote grazers uit het Midwolderbos en natuurgebied de Tjamme elkaar zullen ontmoeten.
- Vaart u het kanaal verder op, dan doorsnijdt u de stuwwal om in de entree van het meer te komen, een soort canyon (maar dan heel klein) in Noordoost Groningen.
- Nog één viaduct en u bent in het Oldambtmeer!

* Sleutels zelfbedieningsluis

De bediening van deze sluis (tussen 08.00 - 22.00 uur) is mogelijk met een zelfbedieningssleutel en/of pasje. De sleutel is te verkrijgen bij de brugwachter van spoorbrug over de Rensel (06-10746670) en bij de jachthaven in Winschoten (06-46016291). Het pasje is verkrijgbaar bij het MFC en is ook te gebruiken voor de beweegbare bruggen (zie pag. 25). Zie hiervoor de folder van de provincie Groningen 'Bedieningstijden bruggen en sluisen recreatievaart'. De sluis is in gebruik van 1 april tot 1 oktober. Buiten het vaarseizoen is de sluis te gebruiken op afspraak.

Het Reiderdiep

Vanaf halverwege het Blauwediep is een vaarverbinding aangelegd naar het noorden, die uitkomt in het woongebied *Het Riet*. Aan de westzijde van het Reiderdiep is het natuurgebied Reiderwolde in ontwikkeling en is men bezig met de aanleg van het woongebied *Het Wold*. Aan de oostzijde van het Reiderdiep bevindt zich bestaande bebouwing. Deze vaarverbinding heeft een lengte van bijna 5 km en vier bruggen. Drie bruggen dienen voor de ontsluiting van het woongebied *Het Wold* en de vierde brug is de toegang naar het woongebied *Het Riet*.

Drie van deze bruggen hebben een doorvaarthoogte van 2,50 m en één brug krijgt een doorvaarthoogte van 1,50 m. Deze ringvaart is met name bedoeld als doorgaande verbinding voor sloepen en roeiboten.

Daarnaast is het mogelijk om met een vrije doorvaarthoogte van 2,50 m alle aan het water liggende woningen in het woongebied *Het Wold* te bereiken en om via het woongebied *Het Riet* met deze zelfde doorvaarthoogte het Beertsterdiep te bereiken.

Aansluiting op het Beertsterdiep/jachthaven te Beerta

Het Beertsterdiep is een bestaand kanaal aan de oostzijde van Beerta, maar is momenteel niet bevaarbaar. Vanaf het Reiderdiep wordt een verbinding gemaakt met het Beertsterdiep. Ter plaatse van de Hoofdstraat is een brug met een doorvaarthoogte van 2,50 m gerealiseerd.

Het Beertsterdiep wordt weer bevaarbaar gemaakt door het uit te baggeren en oeverbescherming aan te brengen. Beerta krijgt een jachthaven, zodat ook Beerta via het water bereikbaar is.

Het is de bedoeling, dat deze verbinding en de reconstructie in 2009 worden gerealiseerd. Aan het einde van deze vaarroute nabij de kom van Beerta wordt de jachthaven in 2009 gerealiseerd voor passanten en bewoners van Beerta.

Het plan is vervolgens dat deze verbinding in de toekomst wordt doorgetrokken naar de oude sluis Hongerige Wolf (oud kanaal en sluis in ere herstellen), zodat men van daaruit naar Nieuwe Statenzijl kan varen waar een sluis naar de Dollard al aanwezig is. Verder kan men dan via Nieuweschans weer terugvaren naar het Oldambtmeer, maar ook het prachtige Westerwoldevaarcircuit kan op deze manier bereikt worden.

Uiteindelijk wordt het Oldambtmeer een spin in het web van recreatieve vaarroutes in Oost-Groningen.

Noordelijke vaarverbinding

Het gaat hier om een vaarverbinding vanaf de jachthaven in Midwolda via Nieuwolda naar het Termunterzijldiep. Vervolgens naar Termunterzijl en de Dollard, de Eems op en Duitsland in en via Delfzijl naar het Damsterdiepcircuit.

Bovendien wordt deze vaarverbinding gecombineerd met een ecologische verbinding tussen Oldambtmeer en Hondshalstermeer en via Midden-Groningen naar Meerstad.

Wanneer dit gerealiseerd wordt is nog onduidelijk, voornamelijk ontbreken de financiële middelen.

Vaarverbindingen

Watersysteem in en rondom Blauwestad

Belangrijke functie Oldambtmeer: waterberging

Het meer bevat gemiddeld 14 miljoen kubieke meter water, dat aan de beste kwaliteitseisen voldoet. Het Oldambtmeer komt tevens tegemoet aan het nieuwe waterbeleid van Nederland: in droge periodes kan het meer water leveren aan de omliggende gebieden, in natte periodes vangt het water op. Dat betekent dat het Oldambtmeer zo is aangelegd dat het bij extreme wateroverlast gebruikt kan worden als noodberging.

Blauwestad is zonder water dus ondenkbaar.

WERKING WATERSYSTEEM IN VOGELVLUCHT

De normale waterstand in het Oldambtmeer, het Blauwediep en het Reiderdiep is 0.65 m - NAP. Als er te veel water is, wordt dat via stuwen afgevoerd naar het gemaal Huninga aan de westkant van het meer en aan de zuidoostkant van het meer richting gemaal Hongerige Wolf. Aan het eind van de winterperiode wordt met deze stuw het water tegengehouden, zodat de waterstand in het meer kan stijgen tot 0.45 m - NAP. In het voorjaar en de zomer kan de waterstand dalen tot 0.65 m - NAP. Als het nog verder daalt, wordt het aangevuld met water uit de polder Hongerige Wolf aan de oostkant van het meer.

Door in het voorjaar het water extra te laten stijgen, hoeft er in de zomer minder water van buiten het gebied te worden aangevoerd en dat is beter voor de waterkwaliteit.

OLDAMBTMEER ALS NOODBERGINGSGBIED: VIER MILJOEN KUUB EXTRA WATER

De waterstand in het Winschoterdiep kan flink stijgen als het langdurig en hard geregend heeft en er bij noordwesterstorm weinig of niet geloosd kan worden op de Eems en de Dollard. Deze situaties kunnen zich voordoen in de natte winterperiodes. Om te voorkomen dat het water over de kade stroomt en Winschoten onder water komt te staan, kan in extreme situaties het Oldambtmeer dienen als noodberging. De waterstand in het Oldambtmeer kan dan vanuit het Winschoterdiep kunstmatig met 50 cm verhoogd worden: van het normale waterpeil 0.65 - NAP tot 0.15 - NAP. Dat gebeurt via de sluis en het Blauwediep. In maximaal twee dagen kan het meer dan zo'n vier miljoen kuub extra water bergen, dat zijn 600 voetbalvelden van 1 m hoog! Dit komt gemiddeld 3 á 4 keer per eeuw voor. Uiteraard is hier bij de aanleg van de kades rondom het meer rekening mee gehouden.

Op het moment dat er water wordt ingelaten voor noodberging, mag er niet op het meer gevaren worden!

SCHEMA WATERPEIL

Peil Oldambtmeer	Peil Winschoterdiep
NAP - 0.65 m normaal	NAP + 0.53 m
NAP - 0.45 m maximum in voorjaar	
NAP - 0.65 m minimum in zomer	
NAP - 0.15 m bij waterberging (1 x per 25 á 30 jaar)	NAP + 1.50 m maximaal

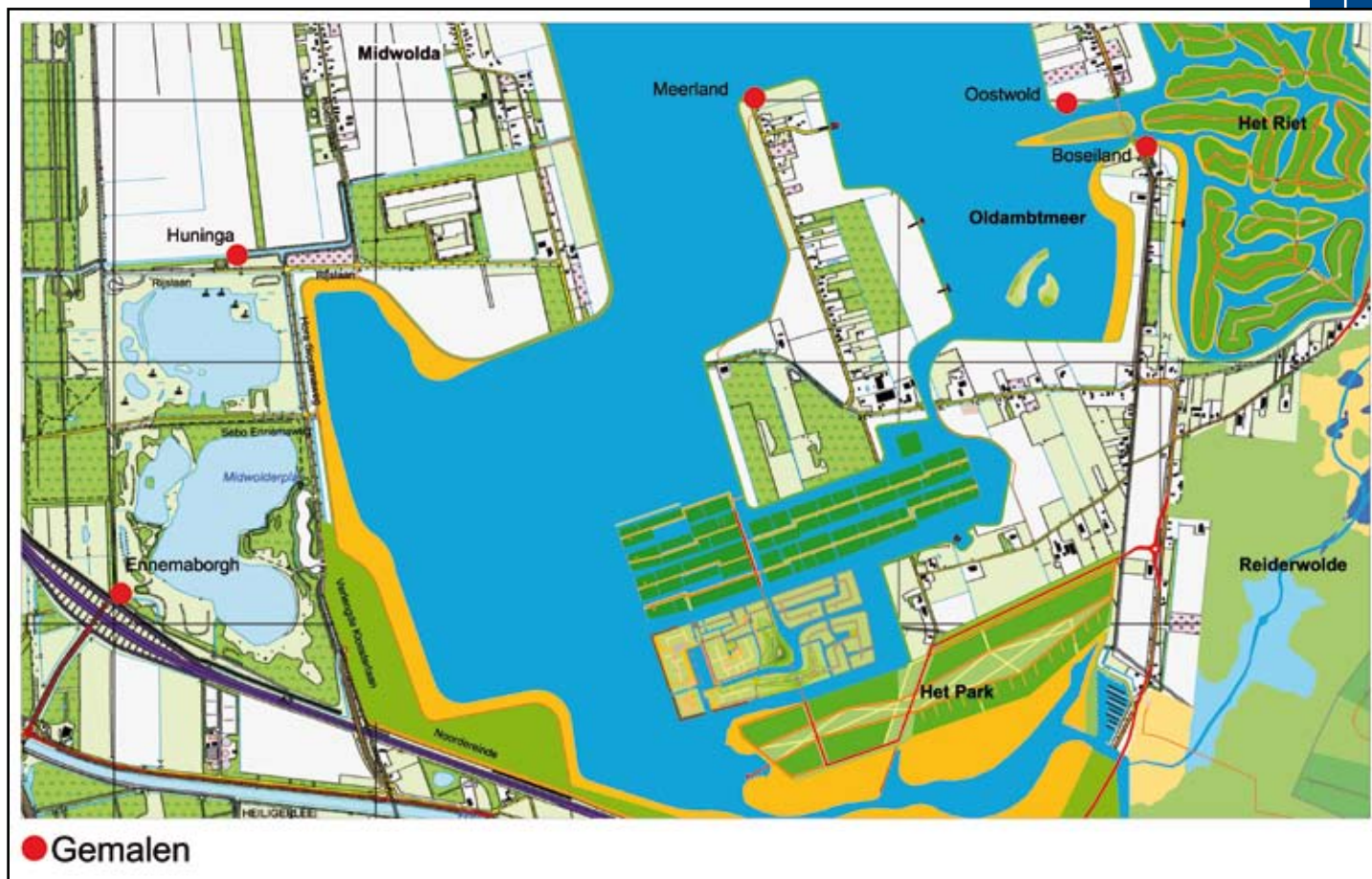
WATERBERGING NADELIG VOOR WATERKWALITEIT

Het water uit het Winschoterdiep is helaas van mindere kwaliteit dan het water in het Oldambtmeer. Als het meer wordt ingezet voor noodberging kan dat nadelig gevolgen hebben voor de waterkwaliteit en het ecologisch evenwicht. De effecten van waterberging op de waterkwaliteit zijn in onderzoek. Allerlei ongewenste voedingsstoffen zoals stikstof en fosfaten komen dan in het meer. Daardoor wordt het water sneller troebel en krijgen algen meer kans zich te ontwikkelen. De waterkwaliteit van het meer verslechtert dus tijdelijk bij waterberging.

Via de schutsluis in het Blauwediep komt ook water uit het Winschoterdiep in het meer, maar dat is zo weinig dat het gelukkig geen effect heeft op de waterkwaliteit.

Waterbeheer

GEMALEN

In het gebied rondom het Oldambtmeer worden nagevoeg dezelfde waterstanden gehanteerd als voorheen, toen alles naar het gemaal Huninga stroomde. Hiervoor zijn drie nieuwe gemalen gebouwd: Oostwold, Meerland en Boseiland. Nu maakt gemaal Huninga het water dat de polder instroomt op de boezem via de uitlaat in de westoever van het meer. Binnenkort neemt het nieuwe gemaal Ennemaborgh ten zuiden van de Midwolderplassen deze functie over.

BLAUWESTAD ONDERDEEL WATERSYSTEEM NEDEREEMS

Vanuit de Europese Kaderrichtlijn Water – een Europese richtlijn uit Brussel – wordt landen opgedragen om uiterlijk in 2027 een goede ecologische toestand en dus een goede waterkwaliteit, te bereiken in hun rivieren, meren, sloten en kanalen.

Elk land is verdeeld in stroomgebieden en watersystemen. Binnen elk stroomgebied zijn een aantal waterlichamen (meren, kanalen, rivieren) aangewezen. Het waterschap Hunze en Aa's en daarmee ook het Oldambtmeer, ligt in het deelstroomgebied van de Nedereems, dat deel uitmaakt van het stroomgebied van de Eems. Flora, fauna en de inrichting van het watersysteem spelen bij het behalen van de waterkwaliteitsdoelen een grote rol.

Uw veiligheid: de zorg van het waterschap

Het waterpeil en de waterkwaliteit van het Oldambtmeer worden beheerd door het waterschap Hunze en Aa's. Dat betekent dat het waterschap er onder andere voor zorgt dat u droge voeten houdt...

Gemaal Boseiland

Wat doet waterschap Hunze en Aa's?

Elke ochtend wordt u wakker zonder zorgen over wateroverlast. U ziet boeren hun gewassen telen. En op een warme zomerdag lonkt een frisse duik in het meer of de plas. Het lijken vanzelfsprekendheden, maar het tegendeel is waar. Niet voor niets houdt waterschap Hunze en Aa's zich dagelijks bezig met het water in Noord-Groningen en Noordoost-Drenthe. We zorgen voor schoon en voldoende water. Voor sterke dijken die u beschermen tegen overstromingen. En voor waterwegen die goed bevaarbaar zijn. We houden daarbij rekening met de verschillende belangen van natuur, landbouw en recreatie. Zodat iedereen in ons werkgebied prettig en veilig kan wonen, werken en recreëren.

HUNZE EN AA'S EN BLAUWESTAD

Blauwestad is een prachtig voorbeeld waarin de verschillende functies zoals wonen, zwemmen, recreëren en natuurbehoud en –ontwikkeling samen komen. Het waterschap probeert voor al die functies een goede kwaliteit van het water te verzorgen. Een enorme uitdaging, want goede waterkwaliteit betekent niet alleen dat het water schoon en vrij is van verontreinigende stoffen. Ook dat het een ecologisch gezond meer is waar in de oeverzone goede waterplanten groeien, een evenwichtige visstand is en geen overmatige algenbloei is. Een mooie heldere plas waar het bovendien veilig en prettig zwemmen is!

Van belang is ook dat de waterstand het juiste niveau heeft, afgestemd op het gebruik van het gebied. Dit noemen we peilbeheer. Eigenaren en bewoners moeten echter op hun eigen grondgebied zorgen dat water afgevoerd wordt naar de openbare voorzieningen zoals sloten, watergangen en het meer.

VEILIGHEID, BEHEER EN ONDERHOUD

Daarnaast zorgt het waterschap voor uw veiligheid door de dijken en kaden in het hele gebied rondom Blauwestad te onderhouden. Daaronder vallen ook de openbare en stedelijke kaden zoals de boulevards. Bewoners die oevers met beschoeiing en/of kaden in eigendom hebben moeten die zelf onderhouden. De natuurorganisaties onderhouden de oevers in de natuurgebieden aan de zuid- en westkant van Blauwestad. Het onderhoud bestaat uit:

- het maaien van dijken, oevers en watergangen.
- waar nodig onderwater maaien van waterplanten.
- het onderhoud van de waterkunstwerken zoals stuwen, duikers en gemalen.

Het onderhoud wordt aangepast aan de verschillende functies van Blauwestad. Zo worden de dijken in de natuurgebieden minder vaak gemaaid dan in de woongebieden om o.a. de natuurlijke plantengroei te stimuleren en om zo het plant- en diervriendelijke beheer te ondersteunen.

Wat kunt ú doen

Niet alleen het waterschap maar ook ú als bewoner, bedrijf of recreant kunt uw steentje bijdragen aan een schoon meer en een gezonde leefomgeving zonder onnodige vervuiling. Dat kunt u bijvoorbeeld doen door u te houden aan de voorschriften die zijn opgenomen in de Keur, WVO en de Schouwverordening. Op pag. 15 leest u daar meer over!

Huishoudelijk afvalwater en gescheiden rioolssystemen

Waar blijft het water van uw vuile was, uw douche en uw wc? Talloze huishoudens en recreanten lozen hun vuile afvalwater op het riool. Vanuit het riool gaat het afvalwater naar de zuiveringsinstallatie en het gezuiverde water wordt na afloop geloosd op het oppervlaktewater. Er wordt geen drinkwater van gemaakt! Schoon oppervlaktewater biedt betere levenskansen voor planten en dieren die afhankelijk zijn van dat water.

HOE WORDT HET WATER GEZUIVERD?

Het vervuilde water van huishoudens stroomt in het riool. Van het riool stroomt het naar de riolgemalen van het waterschap. Via deze riolgemalen wordt het afvalwater door persleidingen naar de rioolwaterzuiveringsinstallaties (rwzi's) gepompt. Daar wordt het gezuiverd en vervolgens op het oppervlaktewater geloosd.

RWZI SCHEEMDA VOOR BLAUWESTAD

Het riool- en huishoudelijk afvalwater van Blauwestad wordt gezuiverd in de rioolwaterzuiveringsinstallatie van Scheemda. De capaciteit van deze zuiveringsinstallatie is aangepast aan de nieuwe wettelijke lozingsnormen op oppervlaktewater voor stikstof, fosfaat en zuurstof. De zuiveringsinstallatie is bovendien fors uitgebreid in verband met de komst van Blauwestad. Ook zijn oude delen van de zuivering gerenoveerd. Naast Blauwestad verwerkt de rwzi van Scheemda ook het rioolwater uit Nieuw Scheemda/ 't Waar, Scheemda, Heiligerlee, Midwolda/Oostwold, Winschoten, Finsterwolde, Beerta, Drieborg en Nieuweschans. Het gezuiverde water komt weer in het Winschoterdiep.

GESCEIDEN RIOOLSYSTEMEN

In nieuwe woonwijken als Blauwestad worden voortaan gescheiden rioolssystemen aangelegd. Dat houdt in dat er een aparte afvoer komt voor regenwater dat afkomstig is van daken, wegen en pleinen en een aparte afvoer voor vervuild huishoudelijk afvalwater. Regenwater is in principe schoon en hoeft niet meer gezuiverd te worden. Via een aparte regenwaterafvoer stroomt het rechtstreeks naar sloot of plas. Dit noemen we afkoppelen van regenwater. Voordeel is dat het water sneller kan wegstromen bij fikse regenbuien, dat de zuiveringsinstallatie niet onnodig belast wordt en dat het milieu op natuurlijk wijze geholpen wordt.

Op pagina 17 en 18 geven we u milieu- & watertips hoe u zo goed mogelijk rekening kunt houden met deze gescheiden waterafvoer.

Ontdekt met monitoring door het waterschap Oldambtmonsters!

In het Oldambtmeer groeien planten en leven allerlei dieren, zoals vissen. Oorspronkelijk zat er een stelsel van sloten en maren op de plek waar nu het Oldambtmeer ligt. De grote vissen uit deze oude sloten hebben zich 'de vis te rijk' gevoeld toen het meer gevuld werd en zijn uitgegroeid tot echte Oldambtmonsters...

Opvallend bij de eerste meting in 2007 waren de vele vitale baarzen van toen al zo'n 25 cm. Het waterschap was zeer blij met deze grote baarzen, want als het milieu goed is, zijn de baarzen groot. Een veelbelovende opsteker dus voor de kwaliteit van het water.

EVENWICHTIGE VISSTAND

Een goede evenwichtige visstand is belangrijk voor de waterkwaliteit, voor de helderheid van het water en voor een goede ecologische toestand van flora en fauna. Daarom controleert het waterschap regelmatig hoe de waterkwaliteit en de visstand zich ontwikkelen. Een goede waterkwaliteit is dus te herkennen aan de aanwezigheid van bepaalde vissen, kleine waterinsecten, water- en oeverplanten en aan de concentraties van bepaalde voedingsstoffen. Als het nodig is, neemt het waterschap maatregelen om de waterkwaliteit te verbeteren.

Brasem en karper bijvoorbeeld, woelen de bodem om en maken het water troebel. Het zijn de snoeken die deze vissen in toom kunnen houden. Daarom is het belangrijk dat er snoeken in het meer voorkomen. De snoek houdt het water in het meer helder en eet eventuele zieke vis op. Snoek houdt van helder water omdat hij zijn prooi dan goed kan vinden. Om het voor de snoeken zo gemakkelijk mogelijk te maken om te kunnen schuilen en paaien is het meer zo aangelegd dat er voldoende waterplanten en rietoevers zijn.

NATUURVRIENDELIJKE OEVERS

De natuurvriendelijke oevers hebben dus een functie in het meer. Het is daarom belangrijk deze oevers niet te beschadigen. Meestal is de oever van een sloot of meer nogal steil. Het Oldambtmeer heeft juist heel glooiende oevers, met een flauw talud. Deze natuurvriendelijke oevers bieden plek aan allerlei planten. In combinatie met de wisselende waterstanden in het meer kan zich hier een verscheidenheid aan planten ontwikkelen die erg belangrijk zijn voor de waterkwaliteit. Riet en onderwaterplanten halen voedingsstoffen uit het water, die dan niet meer beschikbaar zijn voor algen. De oevers zijn ook belangrijk als schuilplaats en paaiplaats voor vissen en als leefplaats voor allerlei vogels en andere dieren. Daarom moeten we zuinig zijn op deze oevers.

VISpas

Om in het binnenwater te mogen vissen heeft elke hengelaar een schriftelijke toestemming nodig van de Hengelsportfederatie Groningen/Drenthe, een zogenaamde VISpas. Deze VISpas en de daarbij behorende Lijst(en) van Viswateren vormen samen de visvergunning, waarmee u kunt vissen in de wateren die in de lijst(en) staan vermeld.

Zodra de Hengelsportfederatie het Oldambtmeer opneemt in de lijst van viswateren die behoort bij de VISpas mogen alle mensen die lid zijn van een visvereniging in Nederland en beschikken over een VISpas hier vissen. Naar verwachting staat het Oldambtmeer vanaf 1 januari 2009 in de lijst met viswateren.

Als u vist, laat dan geen afval achter. Ook het beschadigen van bomen en planten is verboden. Respecteer de natuur om u heen.

Samen zorgen voor de toekomst!

Regels voor een goede waterbeheersing en waterkwaliteit

Het waterschap doet er alles aan om de kwaliteit van het water en de leefbaarheid van de omgeving zo optimaal mogelijk te houden. Maar ook u kunt daar aan meewerken, zodat het hier ook in de toekomst prettig wonen, werken of recreëren is. Dat kunt u doen door bewust en zorgvuldig om te gaan met de natuur en het water. Door het gebied te kennen en door te weten hoe het water wordt beheerd in tijden van droogtes en nattigheid. Door te weten van er van u verlangd wordt. Daarom bevat deze brochure achtergrondinformatie waardoor u de regels en voorschriften in een groter geheel kunt plaatsen. Met als doel: handhaving en bescherming van een schitterend meer in een ongekend mooi landschap. Opdat we nog lang van dit unieke natuurschoon kunnen genieten!

De regels en voorschriften zijn onder andere opgenomen in een verordening die de Keur wordt genoemd, de Schouwverordening en de Wet Verontreiniging Oppervlaktewater (WVO).

DE KEUR EN KEURONTHEFFING

De Keur is een verordening met regels waarin aangegeven wordt welke activiteiten wel of niet mogen en wat verplicht is.

De regels gelden voor iedereen: het waterschap, het bedrijfsleven en de burger. Ze zijn zo opgesteld dat het waterschap zijn taken goed kan uitvoeren waaronder de waterbeheersing en de bescherming van sloten, kanalen, stuwen en gemalen.

Het is belangrijk om bij het waterschap na te vragen of voor bepaalde activiteiten een keurontheffing nodig is. Keurontheffingen worden gepubliceerd op internet en tegen het wel of niet verlenen van een ontheffing kan bezwaar gemaakt worden. Overtreding op een keurbepaling worden beboet tot een maximum van € 2300,-

SCHOUWVERORDENING

De schouwverordening wijst sloten aan (schouwsloten) die eigenaren van aanliggende gronden verplicht zelf moeten schoonmaken. Dit moet minstens een keer per jaar, in het najaar gebeuren. Kanalen en sloten moeten goed onderhouden worden, anders ontstaan er problemen met de aan- en afvoer van water en de scheepvaart ondervindt hinder van moeilijk begaanbare vaarwegen. Elk najaar controleert het waterschap of de sloten goed schoon zijn. Dit noemt men schouwen en de sloten heten daarom schouwsloten.

WET VERONTREINIGING OPPERVLAKTEWATER: LOZINGSVERGUNNING

De Wet Verontreiniging Oppervlaktewateren (WVO) bestaat sinds 1970. Het doel van deze wet is het voorkomen en bestrijden van de verontreiniging van het oppervlaktewater. In de WVO staat dat het zonder vergunning verboden is om afvalstoffen, verontreinigende of schadelijke stoffen te lozen op het oppervlaktewater. Het waterschap Hunze en Aa's is de handhaver van deze wet en verleent de vergunningen. In een lozingsvergunning staat precies aangegeven welke stoffen er mogen worden geloosd, in welke hoeveelheid en waar mag worden geloosd.

Let op!

- Het is niet toegestaan zonder schriftelijke toestemming van het waterschap, werkzaamheden uit te voeren in hoofdwatergangen, schouwsloten (sloten met een onderhoudsplicht) en dijken of binnen een afstand van 5 meter daarnaast.
- Het is niet toegestaan op onderhoudspaden en dijken huisdieren (waaronder paarden) te laten grazen, hekken of afrasteringen te plaatsen en met motoren of auto's te rijden.
- Voor het plaatsen van oeverbeschoeiing of een steiger dient u een keuronthefving aan te vragen. Bovendien heeft u hiervoor in veel gevallen een bouwvergunning van de gemeente nodig.
- Ook mag u geen verduurzaamd hout gebruiken, dat in aanraking met oppervlaktewater kan komen. Verduurzaamd of geïmpregneerd hout is hout dat met bepaalde chemische middelen is behandeld om vroegtijdige verrotting tegen te gaan. Deze middelen logen uit: de giftige stoffen ervan komen in het water terecht.
- Verder is het gebruik van onkruidbestrijdingsmiddelen met daarin de stof glyfosaat (Round-up) op verhardingen als opritten en terrassen wettelijk niet meer toegestaan! Deze stof is schadelijk voor het waterleven! Als deze stof wordt toegepast op verhardingen stroomt het rechtstreeks af naar oppervlaktewater.

ONTHEFFING AANVRAGEN OF AANVRAGEN LOZINGSVERGUNNING

Wilt u een lozingsvergunning of ontheffing voor een Keurregel aanvragen, neemt u dan contact op met het waterschap of kijkt u op de site: www.hunzeenaas.nl/regelgeving

MEER INFORMATIE KEUR EN WVO

De volledige tekst van de Keur met een toelichting en meer informatie over de Schouwverordening en de WVO vindt u op www.hunzeenaas.nl/regelgeving. Ook kunt u de brochure van de Keur opvragen: (0598) 693 800. U kunt het waterschap uiteraard altijd even bellen als u nog vragen heeft.

Milieu- & watertips

Niemand is gebaat bij een troebele en groene plas. Het waterschap heeft het meer de juiste condities meegegeven voor een optimale (zwem)waterkwaliteit. Dat was geen eenvoudige klus. De bodem was zeer voedselrijk en de aanwezigheid van verschillende bodemsoorten zoals veen en klei, maakten de kans op weelderige algenbloei groot. Daarom is de grond 'gediepploegd' zodat de voedselrijke klei- en veenlaag nu onder een laag voedselarm zand ligt.

Ook het water zelf heeft steeds een speciale behandeling gekregen. De voedingsstoffen (fosfaten) in het water zijn bij het inlaatpunt tot een natuurlijk niveau teruggebracht in een bassin met een waterzuiveringsinstallatie. Daarnaast is het water van extra zuurstof voorzien. Het resultaat: een prachtig helder meer met fris water van goede kwaliteit. Als bewoner, recreant of bedrijf kunt u er aan meewerken dat zo te houden! Hieronder vindt u alvast een paar belangrijke tips.

Wat kunt u doen?

Deze en nog vele andere regels en adviezen vindt u in de speciale folders **Watertips of Milieuvriendelijke oeverbeschouwing van het waterschap**. In deze folders staat kort en bondig beschreven wat u wel en niet kunt doen om watervervuiling te voorkomen. Vraag deze folders vandaag nog aan: 0598 - 693 800

REGELS VOOR ONDERHOUD VAN UW AUTO

- Was uw auto of boot op een speciale wasplek i.v.m. het gescheiden riolsysteem. Wast u uw auto voor op de straat, dan komt het vieze water in het riool voor natuurlijk regenwater terecht. Dit water stroomt dan rechtstreeks naar het meer, met alle nadelige gevolgen van dien. Zo tast vies water heel snel het ecologische evenwicht aan, waardoor onder andere algen en bacteriën de kans krijgen zich snel te vermeerderen.
- Het verversen van motorolie kan beter in een auto-garage gebeuren. Die is namelijk voorzien van een vloeistofdichte vloer, zodat de olie niet de grond intrekt en het grondwater vervuult. Olie breekt namelijk niet af in het grondwater. Zo kunnen vervuilingen in de bodem ontstaan, maar het kan ook zijn dat het vervuilde grondwater uiteindelijk uitkomt in het oppervlaktewater, zodat dit vervuild raakt.

CHEMISCHE STOFFEN NAAR HET INZAMELPUNT

- We staan er vaak niet bij stil, maar in het dagelijkse leven doen we dingen waardoor we het water belasten. We gebruiken het toilet nog wel eens als afvalbak. De vaste stoffen die dan in het riool komen, zoals maandverband en etensresten kunnen verstoppingen veroorzaken. Vloeibare stoffen, zoals olie of verfresten kunnen in een zuiveringsinstallatie niet worden verwijderd, zodat ze op het oppervlaktewater geloosd worden. Een gevaar voor planten en dieren die in dit water leven.

Deze chemische stoffen moet u daarom bij inzamel-punten van de gemeente inleveren.

VEILIGE BESTRIJDING ONKRUID

Voorkom gebruik van onkruidbestrijdingsmiddelen op het eigen perceel. Deze komen direct in het grondwater en daarmee snel in sloten, beken, rivieren en het meer terecht. Deze stoffen vormen een serieuze bedreiging voor zowel planten als dieren in hun voortbestaan. Onkruid kunt u ook veilig bestrijden. Bijvoorbeeld door het tijdig verwijderen van bladeren, vuil en zand door straatvegen of bladblazen. Worteldoek onder de bestrating en scherp zand in de voegen helpt ook tegen onkruid. En als het onkruid er toch groeit: gebruik borstelapparatuur, een bosmaaier, heet water en natuurlijk helpt schoffelen en krabben ook!

MILIEUVRIENDELIJK OMGAAN MET UW BOOT

- Mors geen brandstof op het water
- Gebruik een vuilwatertank aan boord van uw boot. Afvalwater van het toilet van pleziervaartuigen mag niet geloosd worden, maar moet in vuilwatertanks worden opgevangen. Die vuilwatertank kan in de haven van Oostwold geleegd worden. Vanaf 2006 geldt dit verbod voor nieuwe recreatieboten, vanaf 2009 voor alle recreatievaart. Vaak worden anti-fouling producten gebruikt om het schip vrij te houden van algengroei. Deze producten zijn echter schadelijk voor al het waterleven. Er bestaan milieuvriendelijke alternatieven en ook met een hogedrukspuit met water kan het schip worden schoongemaakt.
- Gebruik bij bouwmaterialen die kunnen uitloggen zo als bitumen, dakbedekking, koper en zink een speciale coating zodat de gevaarlijke stoffen niet in het grondwater of het meer terecht kunnen komen.

VISSEN VOEREN EN OEVERS BETREDEN: NIET DOEN

- Voer geen eendjes of vissen. De toename van voedingsstoffen stimuleert de vorming van algen en kroos. Die halen op hun beurt weer alle zuurstof uit het water. Bovendien trekt het vogels aan: als gevolg van toenemende ontlasting van de watervogels komt er weer een overschot aan fosfaat in het water, waar door de waterkwaliteit afneemt.
- Hengelaars, wees ook zuinig met lokvoer voor vissen omdat het gebruik ervan de hoeveelheid voedingsstoffen in het meer verhoogt.
- Tevens is het van belang om de natuurvriendelijke oevers (rietzônes) niet te betreden. Het is namelijk onverstandig om natuurvriendelijke oevers te beschadigen omdat deze oevers een belangrijke rol spelen in het ecologische evenwicht en daarmee een grote invloed hebben op de waterkwaliteit. Daarom mag u ook niet overal aanleggen.

BOUW STEIGER MAG NIET ZOMAAR

Het waterschap is onder andere verantwoordelijk voor het onderhoud van de dijken, kaden en oevers. Voor het plaatsen van oeverbeschoeiing of een extra steiger dient u daarom ontheffing aan te vragen op basis van de Keur van het waterschap. Bovendien heeft u een bouwvergunning van de gemeente nodig.

- Gebruik van verduurzaamd hout is niet toegestaan.

Er zijn vele alternatieven voor verduurzaamd hout, waarvoor u géén lozingsvergunning hoeft aan te vragen.

Waterschap en gemeenten zullen zeer terughoudend zijn met het verlenen van een ontheffing en/of vergunning. Om nautische en ecologische redenen is het vrijwel niet mogelijk in het Oldambtmeer en de overige kanalen tot het aanleggen van particuliere steigers over te gaan.

Alle vaarregels op een rijtje

Steeds meer toeristen komen naar Blauwestad en het Oldambtmeer om te genieten van dit prachtige, karakteristieke watersportgebied. Vooral in het voorjaar en in de zomer zal het een gezellige drukte zijn op het water. Voor ieders veiligheid is het dan belangrijk dat iedereen zich aan de algemene verkeersregels voor op het water houdt. Op het kaartje op pag. 22 kunt u in één oogopslag zien waar het om gaat.

Onderstaande verkeersmaatregelen, opgesteld door de Provincie, gelden alleen voor het Oldambtmeer, inclusief de daarbinnen liggende woongebieden en *Het Riet*. De verbindingswateren rondom het Oldambtmeer vallen hier buiten. Daarvoor worden in de toekomst nieuwe verkeersmaatregelen opgesteld.

Voor uitgebreide informatie over de vaarregels verwijzen wij u naar het Binnenvaartpolitiereglement en de ANWB Wateralmanak, te verkrijgen bij de boekhandel en de ANWB.

ALGEMENE VAARREGELS

- Verander niet plotseling van koers.
- Zorg dat u rondom goed zicht hebt; kijk regelmatig achterom.
- Voer tijdig de juiste navigatieverlichting.
- Anker nooit bij bruggen, sluizen, werkschepen met uitstaande ankers en in het midden van een vaarwater.
- Minimum leeftijd voor het besturen van een boot:
 - 16 jaar als het gaat om het sturen van een klein motorschip groter dan 7 meter en voor het sturen van een zeilschip met een lengte van 7 meter of meer.
 - 12 jaar als het gaat om het sturen van een klein open motorschip kleiner dan 7 meter waarvan de hoogst bereikbare snelheid ten opzichte van het water niet meer is dan 13 km/u.
 - geen minimum leeftijd: zeilbootjes korter dan 7 meter en kleine roeiboortjes.
- Houd het midden van de vaarweg vrij, grote schepen hebben ruimte nodig.
- Blijf uit de buurt van visnetten, deze worden meestal gemarkeerd door zwarte of gele vlaggetjes of door een groen/witte ruit, waarbij de groene kant de veilige passeerzijde aanduidt.
- Alcohol kan je vaargedrag beïnvloeden. De wettelijke grens op het water ligt op 0,8 promille. Daar wordt op gecontroleerd, de boetes zijn hoog!
- Verstoor de rust in natuurgebieden niet.

ENKELE VOORRANGSREGELS

- Kleine schepen (korter dan 20 meter) moeten dikwijls voorrang verlenen aan grote schepen, passagiersschepen, veerponten en sleepboten.
- Een klein schip mag bij het vertrekken medewerking verlangen van een ander klein schip.
- Schepen die van buiten een betonde geul of nevenvaarwater de hoofdgeul binnenvaren moeten voorrang verlenen aan een schip dat in dat hoofdvaarwater de stuurboordzijde volgt.

TOEGESTANE SCHEPEN OF BOTEN

De Provincie geeft aan dat op het Oldambtmeer schepen of boten zijn toegestaan met een maximale afmeting van:

$\text{lengte} \times \text{breedte} \times \text{diepte} = 30 \times 5,50 \times 1,10 \text{ m.}$

Op het meer geldt geen hoogtebeperking. Houdt u wel rekening met de vaste bruggen in de gebieden *Het Riet*, *De Wei*, *Dorp kern* en *Dorp rand* waarvan de doorvaarhoogte varieert van 1,50 tot 2,50 meter.

AFMEREN EN AANLEGGEN: LIGPLAATSEN

In het Oldambtmeer worden twee liggebieden onderscheiden: liggebied A en liggebied B (zie kaartje op pag. 22).

Liggebied A: het hele Oldambtmeer en *Het Riet* behalve de gebieden *De Wei*, *Dorp kern* en *Dorp rand*.

Voor liggebied A is het verboden een ligplaats in te nemen, behalve wanneer met borden aangegeven is dat dit wèl is toegestaan. Op deze borden staat voor welke schepen dit geldt en voor hoe lang.

Ook toegestaan is:

- meren in jachthavens
- aan bepaalde kaden als dit speciaal aangegeven is
- het liggen in eigen particuliere (jacht) havens
- bij eigen particuliere steigers
- langs eigen particuliere kaden

Liggebied B; de gebieden *De Wei*, *Dorp kern* en *Dorp rand* en de aangewezen wateren

In liggebied B is het in het algemeen verboden aan te meren of te ankeren, behalve in/bij (eigen) particuliere jachthavens en kaden.

Het afmeren met woonschepen is verboden in beide liggebieden.

GEDRAGSREGELS EN TIPS

- Aanleggen is op de meeste plaatsen verboden, met uitzondering van daartoe aangewezen ligplaatsen. In de speciale ligplaatsenverordening van de desbetreffende gemeente zijn de regels opgenomen voor het gebruiken van een ligplaats binnen die gemeente.
- Uw boot onbeheerd achterlaten (zomer- en/of winterberging) is in het buitengebied verboden, dat mag alleen in een jachthaven of langs een speciaal aangewezen ligoever.
- Er mag nooit afgemeerd worden in het riet. Overtreders gaan onverbidlijk op de bon.
- Een ontheffing voor het onbeheerd achterlaten van uw boot voor de zomer- en/of winterberging kunt u aanvragen bij de desbetreffende gemeente.
- Buiten jachthavens is aanleggen langer dan drie dagen op één en dezelfde plaats niet toegestaan.
- Houd rekening met uw burens, veroorzaak geen geluidsoverlast.
- Gooi nooit afval, de inhoud van het chemische toilet, verf- en lakresten overboord.
- Laat op de oevers geen troep achter.

WAAROM U NIET OVERAL KUNT AANLEGGEN...

Het is onverstandig om natuurvriendelijke oevers te beschadigen omdat deze oevers een belangrijke rol spelen in het ecologische evenwicht en daarmee een grote invloed hebben op de waterkwaliteit.

Maximale vaarsnelheden

In woonwijken en toegangskanalen is de maximale toegestane vaarsnelheid 6 km/u. Op het meer is dat op de meeste plekken 12 km/u. Een volledig overzicht vindt u op het kaartje op pag. 22.

VAARWEGMARKERING

Met borden en betonning op het meer is aangegeven waar u wel of niet mag varen.

BETEKENIS VERKEERSBORDEN OP HET WATER

De belangrijkste vaarregels staan op de volgende verkeersborden:

Verplichting de vaarsnelheid te beperken zoals aangegeven in km/u.

In-, uit- of doorvaren verboden.

Verboden te ankeren.

Verboden ligplaats in te nemen.

Verboden te meren aan de zijde waar het bord is geplaatst.

Op het meer liggen tonnen, waartussen veilig kan worden gevaren. Deze tonnen geven de zijdelingse begrenzing van het vaarwater aan.

Een kruising van vaarwateren.

Speciale bakens geven de gevaarlijke punten aan, zoals een obstakel onder water.

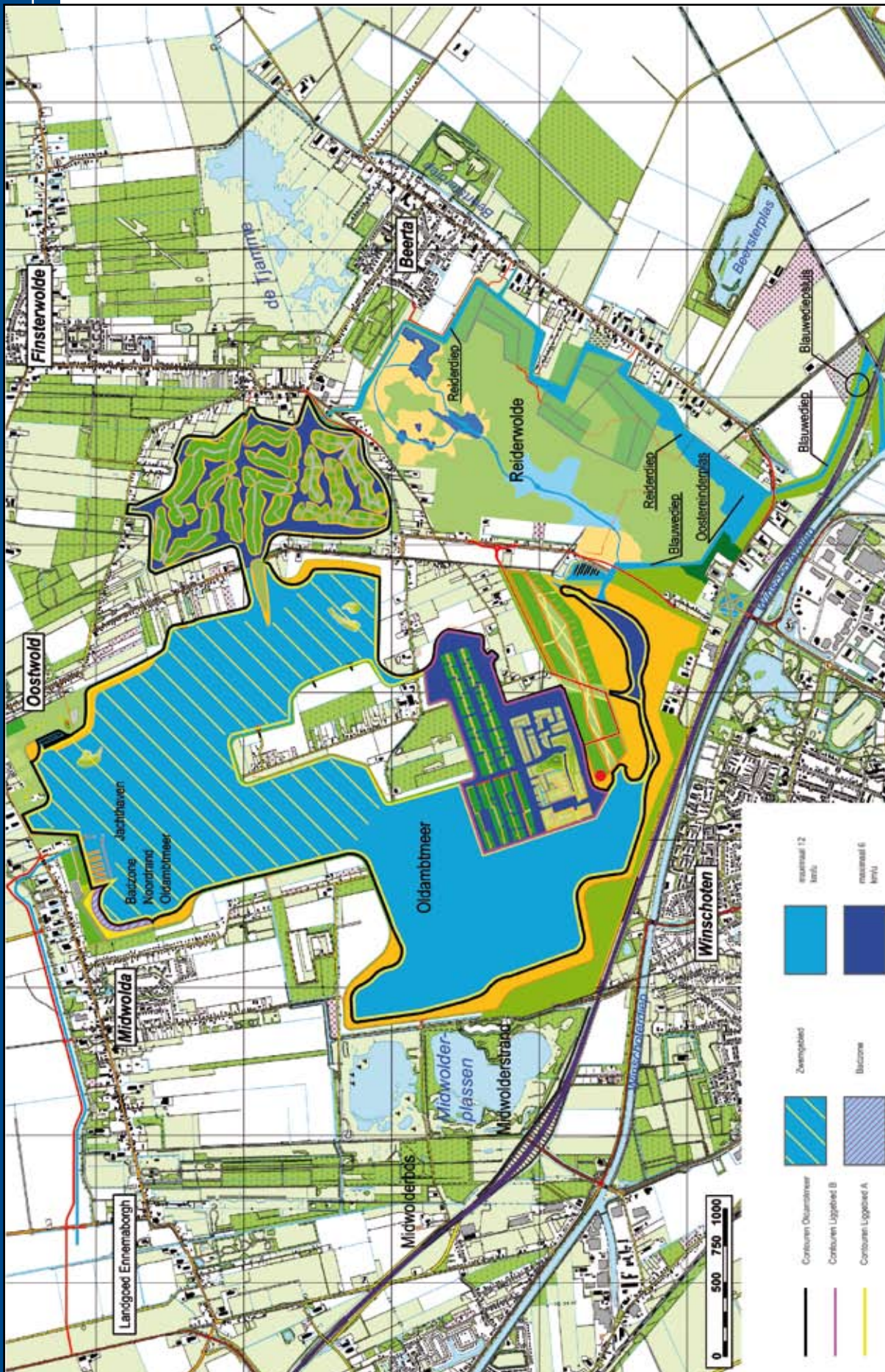

Veiligheid voorop!

Het is belangrijk om aan boord uw en andermans veiligheid voorop te stellen. Veel situaties heeft u zelf in de hand. Let u goed op onderstaande zaken.

- Wees voorzichtig met gasflessen (gebruik goedgekeurde slangen en kranen).
- Ventileer uw boot goed om eventueel aanwezige gevaarlijke dampen te laten ontsnappen.
- Laat jonge kinderen een passend, goedgekeurd zwemvest dragen.
- Sluit uw boot goed af.
- Leg volgbootjes en buitenboordmotoren "aan de ketting".
- Laat geen waardevolle spullen achter in uw boot.
Vul het aparte registratieformulier voor boten in, zodat u een overzicht hebt van uw eigendommen (te verkrijgen bij de politie).
- Doe bij diefstal altijd aangifte bij de politie.

OVERZICHTSKAART VAN HET OLDAMBTMEER

Veilig zwemmen

ZWEMMEN: ALLEEN IN HET NOORDELIJKE DEEL

Zwemmen is alleen toegestaan in het noordelijke deel van het meer. Het is verboden te zwemmen in het zuidelijke deel van het meer en in de woongebieden. Zie ook het kaartje op pag. 22.

CONTROLE KWALITEIT ZWEMWATER

Het Oldambtmeer bevat gemiddeld 14 miljoen kubieke meter water. Het waterschap controleert de kwaliteit van het water in het Oldambtmeer regelmatig. Als het niet meer verantwoord is om in te zwemmen, adviseert het waterschap de provincie een negatief zwemadvies of een zwemverbod in te stellen. De maatregelen, bijvoorbeeld een zwemverbod, worden in de media en op waarschuwborden bekend gemaakt. Berichten over onveilige zwemlocaties vindt u op de site www.hunzeenaas.nl/waterkaart/kwaliteit-zwemwater, in de regionale kranten en op NOS teletekst pagina 725.

VEILIGHEID EN ZWEMMEN

Vanaf de kant is niet te zien of het zwemwater veilig is. Er kunnen glasscherven, puin en andere zaken op de bodem liggen. Ook stromingen en voorbijvarende schepen zorgen voor gevaar. Zwem daarom nooit alleen, blijf binnen de drijflijnen en let op de waarschuwborden. Al voldoet het water aan de bacteriologische eisen, het kan toch troebel zijn. U kunt dan moeilijk zien hoe diep het is. Duiken in troebel water is daarom levensgevaarlijk.

BAD- EN ZWEMZÔNE

Er is één bad- en zwemzône met in het hoofdseizoen en in de warme weekenden twee strandwachten: Badzone Noordrand Oldambtmeer. De provincie heeft de badzône officieel vastgesteld. Het bijbehorende strand is vrij toegankelijk. Bij het strand is volop parkeergelegenheid. Ook is er een toiletgebouw waar u gratis gebruik van kunt maken. Nabij de jachthaven vindt u een paviljoen. Het gebruik van het strand en de voorzieningen is voor eigen risico. Om het verblijf op het strand voor u en anderen zo plezierig mogelijk te maken, graag uw aandacht voor het volgende:

- Let op: de bodem kan oneffen zijn. Het water is dieper dan één meter.
- Laat kinderen zonder zwemdiploma niet zonder toezicht in het water.
- Het is niet toegestaan om met bootjes en surfplanken zich binnen de drijflijnen te begeven.
- Honden en ook paarden mogen niet op het strand; dus ook niet in het water.
- Afval hoort in de afvalbakken. Deze worden regelmatig geleegd.
- Denk met balspellen om uw medebezoeker.
- Niet iedereen hoeft van uw muziek te genieten.
- De omliggende bosjes en het water zijn niet bedoeld om uw behoeften te doen; hiervoor zijn er toiletten.
- Het is niet toegestaan om vuren te stoken.

Blauwalg

BOTULISME

Bij een hoge watertemperatuur kan het gebeuren dat watervogels en vissen sterven door de botulismebacterie. In de meeste gevallen is deze bacterie niet schadelijk voor mensen. Ga niet zwemmen of surfen in water waarin dode dieren drijven. Om verspreiding te voorkomen moeten dode dieren zo snel mogelijk worden opgeruimd. Doe dit niet zelf! Ziet u dode watervogels of vissen, waarschuw dan de desbetreffende gemeente.

COLIBACTERIËN EN BLAUWALGEN

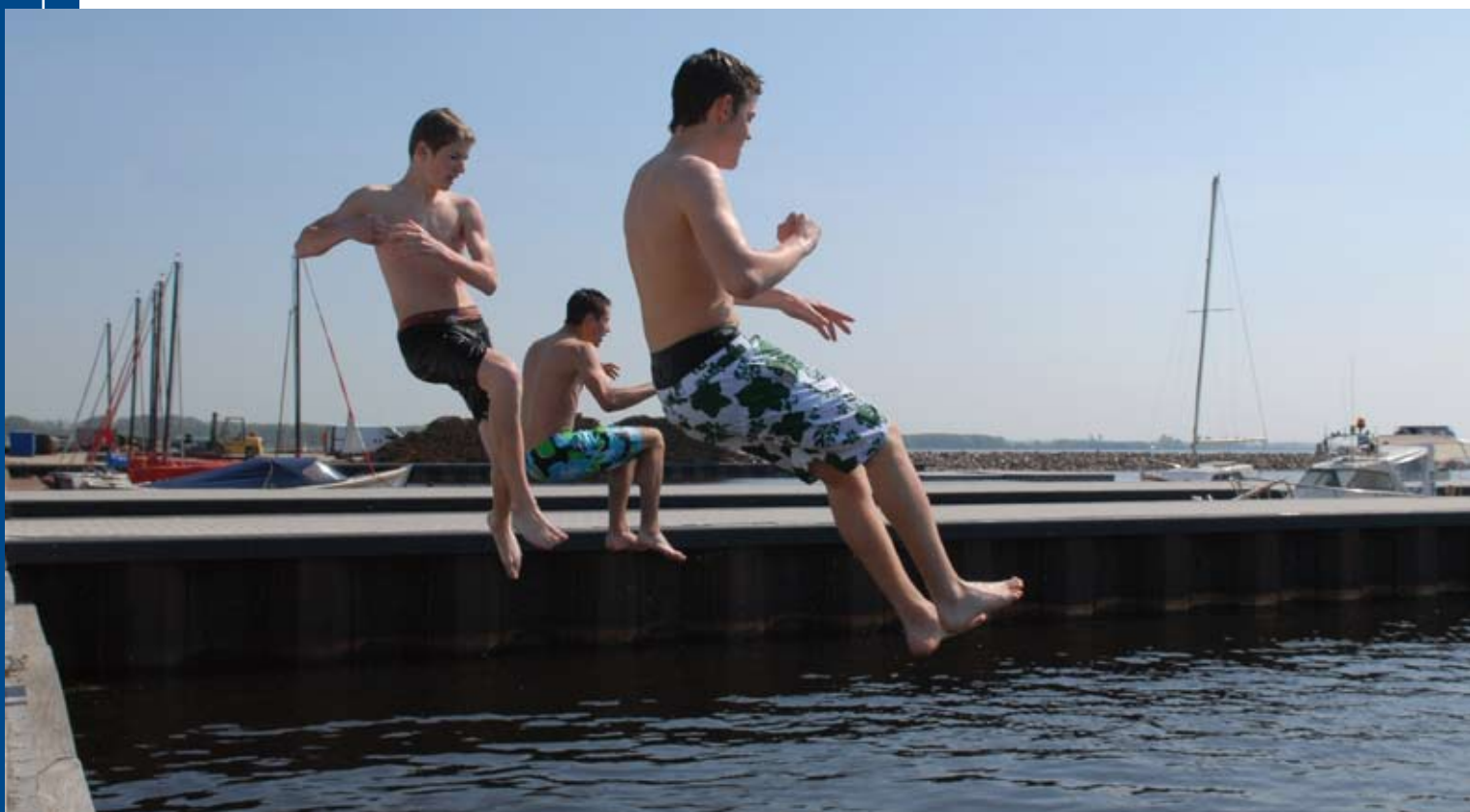
Colibacteriën en blauwalgen kunnen vervelende spelbrekers voor zwemmers zijn. Ze kunnen ziektes veroorzaken. Te veel colibacteriën kunnen bijvoorbeeld maag- en darmklachten veroorzaken. Als het daarom niet verantwoord en veilig is om te zwemmen, worden dezelfde dag nog borden bij de zwemplaats geplaatst.

VRAGEN EN CALAMITEITEN

Voor vragen en/of klachten over het zwemwater kunt u contact opnemen met het waterschap Hunze en Aa's. Voor calamiteiten is het waterschap 24 uur bereikbaar op het nummer (0900) 33 66 990 (€ 0,10 per min.)

Aanvullende tips voor zwemmers

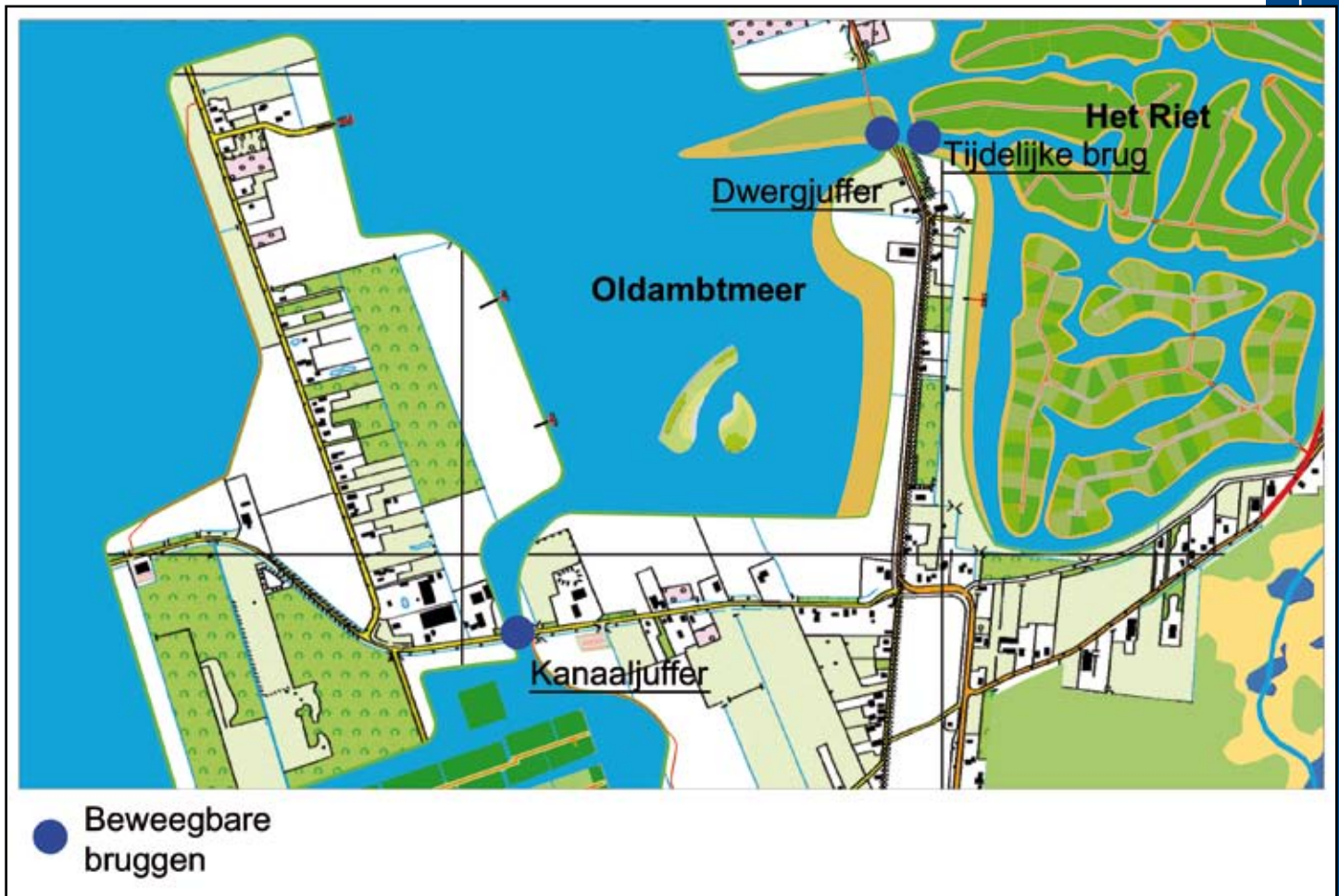
- Ga niet zwemmen als er een bord staat met een zwemverbod.
- Ga niet zwemmen als u zich niet goed voelt, of minder weerstand tegen ziekten hebt.
- Probeer zo min mogelijk water binnen te krijgen.
- Gooi geen etensresten of verpakkingen in het water. Hierdoor kunnen zich bacteriën vormen.
- Houd u aan de regels en let op waarschuwingsborden.
- Ga niet zwemmen in drijfslagen van algen (vettige groene laag op het water).

Zelfbedieningsbruggen

In het Oldambtmeer zijn drie zelfbedieningsbruggen voor vaarverkeer: de Kanaaljuffer, de Dwergjuffer en de tijdelijke brug voor het bouwverkeer naar het woongebied *Het Riet* gelegen naast de Dwergjuffer.

Deze laatste twee geven toegang naar woongebied *Het Riet*.

SLEUTELS BRUGGEN

Een elektronische sleutel (pasje) voor de zelfbedieningsbruggen is af te halen bij het Multifunctioneel Centrum (MFC) in Blauwestad. Legitimatie en een borgsom van € 20 zijn daarbij verplicht.

In 2010 zal het uitgiftebeleid van de elektronische sleutels veranderen.

De openingstijden voor het MFC zijn als volgt:
maandag t/m vrijdag van 9.00 - 16.00 uur;
zaterdag en zondag van 13.00 - 17.00 uur.

De verlichte 'Dwergjuffer' bij avond

Handige en belangrijke telefoonnummers en internetsites

Algemeen alarmnummer	112
Calamiteiten waterschap Hunze en Aa's	0900 - 33 66 990 (€ 0,10 cent per minuut)
GGD Groningen	050 - 3674000
Gemeente Reiderland	0597 - 59 66 00 (ma t/m vrij 9-12, 's middags op afspraak, don 16.00 - 19.00)
Gemeente Scheemda	0597 - 595 200 (ma t/m vrij 8.30 - 16.30, don 16.30 - 19.00)
Gemeente Winschoten	0597 - 47 11 11 (ma 9 -12 en 13.30 - 19.30, di - vrij 9 - 12, 's middags op afspraak)
Milieu-alarmnummer	0900 33 66 990
MultiFunktioneel Centrum	0597 - 47 10 10
Muskusrat - Provincie Groningen	050 - 5416582
Politie Groningen	0900 - 8844
Provincie Groningen	050 - 3164911
Storing bij brugbediening InVra Plus B.V.	06 - 13184642
Waterpolitie	0343 - 53 53 55
Waterschap Hunze en Aa's	0598 - 693 800
Weertelefoon voor watersporters	0900 - 9337
VVV Informatienummer	0900 - 2024060

- Zwemwatertelefoon 050 - 3164455. Via dit nummer kunt u informatie krijgen over de kwaliteit van het zwemwater. Of mail naar info@provinciegroningen.nl.
- Informatie over veilig zwemmen in open water kunt u ook vinden op pagina 725 van NOS-teletekst en op www.provinciegroningen.nl of via www.hunzeenaas.nl.
- Het milieu-alarmnummer: meldingen van vervuiling, dode vissen of andere dieren kunt u doen via dit alarmnummer of via 0598 - 693800 en via het calamiteitennummer van het waterschap 0900 - 3366990 (0,10 eurocent per minuut).
- GGD Groningen: Als u door het zwemmen in oppervlaktewater ziekteverschijnselen hebt, kunt u contact opnemen met uw huisarts of met GGD Groningen: 050 - 3674000.

INTERNETSITES

www.blauwestad.nl
www.hunzeenaas.nl/thema's/waterberging/blauwestad
www.reiderland.nl
www.scheemda.nl
www.winschoten.nl
www.vispas.nl
www.groningenleeftmetwater.nl
www.nederlandleeftmetwater.nl

DEZE BROCHURE IS EEN UITGAVE VAN

- De Gemeenschappelijke Regeling De Blauwe Stad (dat zijn de huidige gemeenten Reiderland, Scheemda en Winschoten, die vanaf 1 januari 2010 samen verder gaan als de gemeente Oldambt)
- Waterschap Hunze en Aa's

COLOFON

- **Tekst en redactie** Wieteke van Veen, Groningen
Marian Boelens, waterschap Hunze en Aa's
Jan Stellema, Gemeenschappelijke Regeling Blauwe Stad
- **Kaarten** InvraPlus, Haren
Waterschap Hunze en Aa's, Veendam
De Atlas van Kooper, Provincie Groningen
Staatsbosbeheer
Sportvisserij Nederland
- **Fotografie** Groene Zoden, Groningen
InvraPlus, Haren
Projectorganisatie Blauwestad
Waterschap Hunze en Aa's, Veendam
Kaleidoshot, Haren
- **Vormgeving** AtweeA - Kirsten Plomp, Groningen

Deze brochure is medegefinancierd door ERDF* via het Interreg IV B Noordzee regioprogramma in het project SAWA**

Het SAWA-project is een samenwerkingsproject rond het thema overstromingsbestrijding. Samenwerkingspartners komen uit Noorwegen, Zweden, Duitsland, Nederland en Schotland.

* European Regional Development Fund

** Strategic Alliance for Integrated Water Management Actions

The Interreg IVB
North Sea Region
Programme

